

Smilja Prodanović, arhivist Istorijskog arhiva Subotica

ANALITIČKI INVENTAR

Fond: Senat grada Subotice (F:47.)

Odeljenje: Fizikat (XXI)

Između dva svetska rata, od 1918. do 1941. godine, upravnu vlast u Subotici imao je Senat ili Gradsko poglavarstvo koji je prestao sa radom ulaskom mađarske vojske u grad aprila meseca 1941. godine.

Gradski fizikat (1919-1931) je jedno od manjih odeljenja Senata čija je građa preuzeta 1959. godine od Higijenskog zavoda u obimu od 19 knjiga (delovodnici, indeksi, registar babica i dece za vakcinisanje; imenik lekara i zubotehničara, kao i evidencija prostitutki). Od spisa sačuvane su samo dve kutije dokumenata sa 196 predmeta pisanih na srpskom i mađarskom jeziku. Analitički inventar sačinjen je 1996. god. uz imenski i predmetni registar. Odeljenje Gradskog fizikata sadrži dokumente u vezi sa gradskom sanitarnom službom, izveštaje o zdravstvenom stanju građana, pojavi zaraznih obolenja i uklanjanju njihovih uzroka, kontroli higijenskih uslova u kojima građani žive i preventivi, vođenju evidencije o prostitutkama na području grada i dr.

Od postojećih zdravstvenih ustanova spominju se bolnice, apoteke, ambulante, bakteriološka i epidemiološka stanica, Dom narodnog zdravlja i sanitetske ustanove. Bolnica se vodi pod više naziva: bolnica rezervista, Gradska bolnica, Gradska javna bolnica i Gradska zarazna bolnica. Još 1919. god. Ministarstvo narodnog zdravlja šalje dopis u kome se kaže da treba otvoriti dvadeset ambulanti za venerične bolesti i da treba osnovati bakteriološke stanice (XXI 30/1919). Ali u 1923. god. to Ministarstvo produžava rok za smeštaj bakteriološkog zavoda i hemijske stanice na deset godina (XXI 9/1923). Par godina kasnije Senat tvrdi da grad ima bakteriološku i epidemiološku stanicu (XXI 24/1927), ali da se pseći mozgovi zaraženi besnilom prevoze u bakteriološke zavode van grada (XXI 17/1929). Jedna od zdravstvenih institucija bio je i Serološki zavod u Subotici (otvoren za veterinarske potrebe), čije je osnivanje odobreno od strane Ministarstva poljoprivrede i voda (XXI 16/1921). Još je 1919. god. po okončanju ratnih sukoba predlagano da se u Bezeredijevoj kući u Harambašičevoj ulici br.2 otvori ordinacija za lečenje siromašnih i bolesnih od grudobolje i veneričnih bolesti. Deset godina kasnije službeno se predlaže da se u Bezeredijevoj kući otvori Dom narodnog zdravlja (XXI 29/1929). Gradski fizikat je dostavio spisak sanitetskih ustanova Subotice i dao je proračun izdataka za zdravstvo u 1930. godini (XXI 18/1930). Od apoteka u spisima se spominju dve: Ilešova apoteka (XXI 27/1921) i apoteka na Paliću (XXI 16/1931). Od postojećih aparata korišćenih u zdravstvu, spominju se samo dva: Rendgen i dezinfekcioni aparat. Dr Karlo Herman je odobrio da se u Beč odnese radi opravke deo Rendgen aparata (XXI 28/1922), a Senat je naredio popravak dezinfekcionog aparata i krova nad njim u 1925. god. (XXI 17/1925). Iz spisa saznajemo da su u Gradskoj zaraznoj bolnici tokom 1921. god. bila tri takva aparata, a da su se u 1923. god. popravljala u istoj bolnici dva aparata.

U sačuvanim dokumentima od zdravstvenog osoblja spominju se poimenično doktori: Antal Barta, Mileta Đuričić, Zoltan Kiš, Karlo Herman, Josif Čović, Ernest Balog, Franjo Vidaković, Arnold Galgoci, Elek Reisz i Laza Marković. Veterinari su bili: Imre Mihalji, Grga Čović, Aladar Mukić, Bela Sabadoš i Suvajdžić. Apotekari su bili brojniji: Koloman Kesthelji, Đula Deči, Ivan

Hudovski, Đorđe Galfi, Jovan Ivković, Evgen Jesenski, Lovro Blažević, Josip Hofman, B. Paušić, Mavro Štadler, Evgen Deči, Aurel Štadler, Franjo Silberlajtner, Bartul Nađ i Franjo Pinter.

Dr Laza Marković u ime Zdravstvenog odseka za Banat, Bačku i Baranju u Novom Sadu piše 15.2.1920. god. gradskom "načeoniku (za gradskog fizikusa)" da je dozvoljeno raditi u apoteci kao praktikant "svakom muškom i ženskom licu koje je položilo ispit zrelosti na gimnaziji, državljanin (je) Kraljevstva Srba, Hrvata i Slovenaca, ima svedodžbu o moralnom vladanju i lekarsku svedodžbu da je za vršenje praktikantske dužnosti sposobno. Svaki apotekar ima pravo držati praktikanta, ali ga je dužan, odmah po stupanju, prijaviti nadležnoj sanitetskoj vlasti. Žup. i gradski fizikusi su dužni voditi nadzor nad praktikantima, da li u svemu odgovaraju zakonitim uslovima i zabraniti rad u apotekama onim praktikantima i asistentima, koji ne odgovaraju zakonitim uslovima." (XXI 13/1920)

Babice ili primalje spominju se u dva dokumenta: kada Senat grada odobrava otvaranje mesta državne primalje za siromašan kraj iza igrališta Bačke u Malom Bajmoku (XXI 21/1923-24.) i kada Gradski fizikat predlaže Senatu novo rejonisanje babica (XXI 12/1928).

Za obrazovanje zdravstvenog kadra naručivane su i knjige: "Glasnik", "Psi i bolesti koje oni prenose na stoku i ljude" autora Antonija Vukovića, "Zarazne bolesti domaćih životinja" dr Koste Kondića, "Istorija srpskog vojnog saniteta" dr Vlade Stanojevića i "Narodni lekar" Dobrivoja Popovića. Stizali su i časopisi: "Zdravlje", "Savremena terapija" (Therapie der gegensvart) i "Službeni list".

Koliko god da su vremena bila oskudna, prevenciji bolesti kod ljudi i životinja posvećivana je velika pažnja. Prevencija je obuhvatala predavanja, sprovođenje dezinfekcije i deratizacije, vakcinisanje, donošenje Uredbe o prostituciji, obaveštavanje stanovništva, ukazivanje na postojeće probleme, podizanje higijenskih navika stanovništva i sl. Već se 1919. god. zbog pojave pegavog tifusa u vojsci preduzimaju mere prevencije: stanovništvo se obaveštava o simptomima bolesti sa naglaskom na čistoći, karantinu i sređivanju septičkih jama (XXI 10/1919). Naredne godine hara epidemija "španjolske bolesti" pa Ministarstvo zdravlja naređuje vakcinisanje školske dece po određenom planu (XXI 11/1920). Stiže i naredba Ministarstva zdravlja da se drže predavanja o spolnim bolestima (XXI 26/1920).

Te se godine veterinari bore sa bedrenicom koja je zahvatila stoku na gradskoj paši, te je stoku trebalo izolovati i vakcinisati (XXI 31/1920). A dr Antal Barta se obraća Gradskom veću sa molbom da se reši pitanje odlaganja crknutih životinja zbog opasnosti od zaraza (XXI 23/1920). I naredne godine se vakciniše stoka, a sa više strana stižu predlozi i upozorenja da se očisti grad. Tako glavni gradski doktor predlaže čišćenje ulica, pijaca i javnih kanala (XXI 24/1921-29), a Senat naređuje da dobošar "obnaroduje" sledeće:

1. da je svaki kućevlasnik dužan pred svojom kućom svako veče prvo polita a onda očistiti trotoar i prostor oko kolskog puta
2. da svi oni koji prodaju na mlečnoj pijaci robu drže na stolovima visokim najmanje 75 cm
3. da Inžinjerski ured popravi dva gvozdena bureta za polivanje ulica
4. da se pregleda kanal u Aleksandrovoj ulici i pronade izvor smrada
5. da se obeleže mesta za prodavce voća u Trumbičevoj ulici gde su oni preseljeni iz Rudićeve ulice
6. da se nabave još četiri bureta za polivanje ulica (ulice se poliju u ranu zoru, počiste u prvim jutarnjim satima, a leti se poliju i "večerom")

Ministarstvo poljoprivrede i voda šalje dopis o potrebi čišćenja štala javnih mesta (gostiona, svratišta) (XXI 48/1921), a stiže i naredba da se klozeti na salaškim školama oprave i očiste (XXI 11/1921). Odlukom Velikog kapetana započinje deratizacija na području grada. Svi građani su bili pozvani da se priključe toj akciji (XXI 23/1922).

Rukovodilac Gradskog slagališta Pero Stipić bio je zadužen da ugašenim krečom dnevno dezinfikuje vagu i obore radi izbegavanja zaraze kod stoke (XXI 39/1924). Za dezinfekciju prostorija se koristila i karbolna kiselina koju je proizvodila Prva jugoslovenska kemična fabrika

d.d. iz Novog Sada (XXI 17/1927). U predmetu (XXI 34/1920) koji sadrži spisak od 29 "industrijskih preduzimača" nalazi se i preporuka dr Jovana Baraća koji je nakon pregleda industrijskih preduzeća u Subotici poslao Ministarstvu za socijalnu politiku dopis u kome su navedene popravke koje je trebalo izvršiti prvenstveno zbog zdravlja ljudi. Navodi se da bi na pedeset radnika morao biti bar jedan nužnik, da treba popraviti priručna kupatila, da se bunari bolje zaštite, da fabrike moraju imati zavojni materijal u slučaju povreda radnika, tamo gde nema prozora treba ih probiti, a ventilacija ne bi smela ići u zatvorene prostorije.

Prema spisima vakcinacija školske dece se sprovela 1920. god., a vakcinacija protiv boginja se sprovela 1928. god. kada je Senat isplatio honorar sedmorici doktora koji su tu vakcinaciju sproveli (XXI 20/1928). Cepljenje protiv besnila je sprovedeno 1931. god. što se vidi po tome da je Državna bakteriološka stanica te godine podnela izveštaj o trošku cepljenja (XXI 15/1931).

Uprava Dunavske banovine je poslala dopis o primeni higijenskih mera radi sprečavanja zaraznih bolesti i epidemija (XXI 19/1930). Iz sačuvanih se spisa saznaje i stiče utisak da se grad brinuo za siromašne, tj. da je postojao jasno profilisani socijalni program. Apotekari su Senatu dostavljali račune za lekove koji su bili izdati siromašnima i oni su sami tražili da se sirotinji omogući nabavka jeftinijih lekova u svim apotekama (XXI 6/1918/19). Bezeredijeva kuća se trebala urediti kao ordinacija za lečenje siromašnih, dr Mileta Đuričić je bio određen za lekara u Sirotinjskom domu, za siromašan kraj grada Senat je otvorio mesto državne primalje, a Ministarstvo narodnog zdravlja je doznačilo kredit za izdržavanje siromaha u javnim bolnicama od 1.6.1919. godine (XXI 24/1920). Pomoć je stizala i u vidu donacija. Subotica se spremala 1924. god. da dočeka predstavnike Društva naroda i Rokfelerove fondacije koji su bili spremni da pomognu sanitetske (zdravstvene) ustanove (XXI 12/1924).

Od bolesti kod ljudi najviše podataka ima o veneričnim bolestima, španskoj groznici, TBC-u i pegavom tifusu. Od ostalih bolesti tu su besnilo, grip, boginje i umobolni. Venerične bolesti, španska groznica i pegavi tifus harali su od 1918-20. god. Ministarstvo narodnog zdravlja je 1919. god. uputilo dopis Gradskom načelstvu kojim se pozivaju svi na mobilizaciju protiv tih bolesti i za zdravstvenu prosvetnost naroda načetog tim bolestima. Ministar je pisao: "Sa sviju strana naše domovine stižu mi izveštaji, da je zdravlje u narodu jako oštećeno, da je pegavac ostavio neizgladnog traga u narodu i da još diže glavu i preti razorom po Bosni, da je tuberkuloza tek sada dobila maha nemilostivo razoravajući osiroteli, iznemogli i izgladneli svet, da nam spolne bolesti prete svojom ogromnom infekcijom da zatru potomstvo a alkoholizam da im u ogromnoj meri u pomoć priskače, jednom reči, da je stanje zdravlja našeg naroda dovedeno u veliko pitanje." Zato se otvaraju ambulante, osnivaju bakteriološke stanice, drže predavanja, preduzimaju organizacione i preventivne mere zaštite, obaveštava se stanovništvo. Pokrenuta je opšta borba za zdravlje stanovništva na svim frontovima. Uspeh nije izostao. Sa tuberkulozom stvari su stajale lošije, mada se i na tom planu vodila stalna kampanja. Kroz subotičku bolnicu prošli su vojnici bolesni od pegavog tifusa i španske groznice (XXI 8/1919), naši i francuski vojnici bolesni od veneričnih bolesti (XXI 1/1918-19), bugarske izbeglice zaražene gripom (XXI 7/1927) i umobolni koji su se organizovanije primali u bolnice po izveštaju Ministarstva narodnog zdravlja (XXI 15/1925). O besnilu znamo iz dva dokumenta: kada dr Laza Marković piše gradskom načelniku o odluci Ministarstva saobraćaja da osobe zaražene besnilom putuju do Pasterovog zavoda u Zagrebu na teret države (XXI 16/1920) i kada Ministarstvo narodnog zdravlja naređuje ubijanje besnih pasa jer da se besnilo širi a broj ujedjenih i zaraženih ljudi se stalno povećavao (XXI 29/1921). U tom dopisu od 28. marta 1921. god. stoji: "Prema izveštaju Pasterovog Zavoda u Zagrebu broj ujedjenih od besnih pasa je daleko iznad običnog proseka velik, što, prema izveštaju veterinara, dolazi otud što se mnogi besni psi skitaju bez nadzora i što se ne preduzimaju mere za njihovo ubijanje. Pozivate se stoga da naredite strogo izvršenje naredaba o suzbijanju besnoće, jer se bliži leto kad je broj besnoće među psima i u redovnim prilikama jači."

Osim besnila kod ljudi i životinja, stoka je bila izložena nizu drugih bolesti. Epidemija slinavke bila je negde 1918/1919. god. jer se u jednom spisu preporučuje pojačana ishrana stoke

posle epidemije slinavca (XXI 31/1919). Bedrenica je harala 1920/1921. god. što vidimo iz zapisnika i izveštaja veterinara po veterinarskim reonima. Inače, veterinarskih reona ili srezova bilo je sedam:

1. grad Subotica
2. Ugarnice oko Subotice sa Segedinskim, Majšanskim i Halaškim vinogradima
3. od segedinske do bajske železničke pruge sa Radanovcem-Tompom
4. od bajske do somborske železničke pruge
5. od somborske do moravičke železničke pruge
6. od moravičke do topolske železničke pruge
7. od topolske do segedinske železničke pruge (XXI 10/1924)

Dok je 1921. godine u Subotici bila ustanovljena svinjska kuga, već u 1924. god. veterinar Grga Čović javlja Ministarstvu da je u Subotici nema (XXI 25/1924). Referent saniteta Komande Potiske divizijske o oblasti javlja o pojavi prostrela (anthraxa) (XXI 25/1922). Šuga je zabeležena kod gradskih bikova po izveštaju veterinara iz 1921. god. (XXI 55/1921). Do 1924. god. veterinari su se izborili i sa šapom i ustoboljom kod stoke (XXI 9/1924), ali ne i sa sakagijom. Kako se stoka izvozila, iz inostranstva su nam stizali podaci o konjima zaraženim sakagijom. Državnom veterinaru Grgi Čoviću nije preostalo ništa drugo nego da o tome onda izvesti Ministarstvo. Zaraženi konji dolazili su iz Velikog Bečkereka (XXI 24/1924), Džombolje (XXI 26/1924) i Apatina (XXI 27/1924). Po jednoj ranijoj odluci iz 1919. god. konje bolesne od sakagije trebalo je pobiti po naredbi vlasti. Stočni sajmovi održavani su svake subote u Tavankutu (XXI 27/1925) gde se obavljala redovna veterinarska kontrola. Zbog bolje i efikasnije kontrole stoke veterinar Imre Mihalji predlagao je Gradskom veću da se oko mesta održavanja stočnog sajma iskopa duboki jarak (XXI 20/1920).

Od 1932-35 god. Fizikat ili glavni gradski fizik (doktor) šalje Gradskom načelstvu (Gradskom poglavarstvu) detaljne izveštaje po mesecima o kretanju zaraznih bolesti (difterija, tifus, besnilo, antraks...), rođenima i umrlima, broju izvršenih operacija, broju ljudi u Sirotinjskom domu i bolnici, obavljenim dezinfekcijama i dezinsekcijama. Hemijsko odeljenje Doma narodnog zdravlja Subotica brinulo je pak o pregledu životnih namirnica (mleko i mlečni proizvodi, voda, meso...) i o tome podnosilo izveštaje.

Iz ovog nevelikog broja predmeta i dokumenata saznaje se dosta podataka o radu Gradskog fizikata početkom 20. veka, a preko tog odeljenja i o jednom segmentu rada Senata grada Subotice. Na istraživaču je da iz te građe izdvoji ili akcentuira ono što ga više zanima ili što smatra značajnijim od drugog, a na arhivisti je da tom istraživaču pruži što pregledniju sliku i lakši pristup dokumentima.

Objašnjenje korisnicima

Broj u levom gornjem uglu označava redni broj analitičkog opisa. Iza njega sledi signatura predmeta, a u desnom uglu je vremenski raspon. Zatim se nalazi tekst opisa sadržaja predmeta, a u donjem desnom uglu količina-broj listova i oznake za jezik na kom je dokument pisan.

Imenski i predmetni registri upućuju na redni broj analitičkog opisa.

1. F:047.1441.1. XXI-1/1919 1918-1919.

Širenje veneričnih bolesti kod naših i francuskih vojnika i naredba gradskom doktoru (fiziku) da preduzme potrebne mere za sprečavanje istih.

4 l, srp. mađ.

2. F:047.1441.1. XXI-2/1919 1919-1930.

Ministarstvo socijalne politike i narodnog zdravlja obaveštava Senat grada Subotice da je isplatio sve svoje račune za lekove izdate sirotinji. Apotekar Đula Deči predao je te lekove Gradskoj zaraznoj bolnici i dostavlja spisak bolesnika.

57 l, srp. mađ.

3. F:047.1441.1. XXI-4/1919 1919-1920.

Ministarstvo poljoprivrede i voda traži od Veterinarskog odeljenja i Ureda redarstvene kapetanije redovne izveštaje o zdravlju stoke na području Subotice. Životinje (konje) bolesne od sakagije po naredbi vlasti trebalo je pobiti.

163 l, srp. mađ.

4. F:047.1441.1. XXI-6/1919 1918-1919.

Apotekari Subotice traže da se sirotinji omogući nabavka jeftinijih lekova u svim apotekama grada.

3 l, mađ.

5. F:047.1441.1. XXI-8/1919 1919.

Pojava pegavog tifusa u vojsci i smeštaj bolesnih vojnika u Gradsku bolnicu u kojoj su već smešteni bolesni od španske groznice.

2 l, mađ.

6. F:047.1441.1. XXI-9/1919 1919.

Dr Zoltan Kiš javlja da treba rashodovati bolnicu rezervista. Oformljena je zajednička komisija za inventarisanje.

2 l, mađ.

7. F:047.1441.1. XXI-10/1919 1919.

Izveštaj o pojavi pegavog tifusa u vojsci. Preduzimaju se mere prevencije u koje spada i obaveštavanje stanovništva o simptomima bolesti. Naglasak je na čistoći, karantinu, sređivanju septičkih jama.

36 l, mađ.

8. F:047.1441.1. XXI-11/1919 1919.
Apotekar Koloman Kesthelji potražuje od države troškove za izdate lekove u 1917/18. god., ali mu Ministarstvo socijalne politike i narodnog zdravlja vraća račune i upućuje ga da za te godine zatraži povrat sredstava diplomatskim putem od Mađarske.
5 l, mađ. srp.
9. F:047.1441.1. XXI-12/1919 1919.
Apotekar Đerđ Galfi traži od Senata da se radno vreme apoteka nakon prestanka epidemije vrati na staro.
2 l, mađ.
10. F:047.1441.1. XXI-13/1919 1919.
Račun apotekara Mavra Šadlera o izdavanju lekova na teret države.
2 l, mađ. srp.
11. F:047.1441.1. XXI-16/1919 1919.
Veterinar Imre Mihalji daje iskaz da su iz Bajmoka u Suboticu bez lekarskog pregleda prenešene svinje zaražene svinjskom kugom.
4 l, mađ.
12. F:047.1441.1. XXI-17/1919 1919.
Institut Dr Keleti i Kulpin iz Bekešçabe nudi lekove protiv bolesti junadi.
5 l, mađ.
13. F:047.1441.1. XXI-18/1919 1919.
Dr Antal Barta javlja za premeštaj siromaha iz Siročadskog doma u drugu zgradu na Zemunskom (Beogradskom) putu.
2 l, mađ.
14. F:047.1441.1. XXI-19/1919 1919.
Prema prikazanim podacima u 1918. god. je rođeno 1361 dete, a umrlo je 359 dece tj. 26,35%. Za nemar je bio optužen dečiji lekar dr Elek Reisz pa je zbog toga bio suspendovan. Dr Antal Barta ga brani i opravdava, te traži da se skine suspenzija.
2 l, mađ.
15. F:047.1441.1. XXI-20/1919 1919.
Komesar za zdravstvo iz Novog Sada informiše Senat o nabavci vakcina protiv boginja.
2 l, mađ. srp.

16. F:047.1441.1. XXI-22/1919 1919.
Izveštaj apotekara Jena Jesenskog o nabavci alkohola za potrebe zdravstva.
1 l, mađ.
17. F:047.1441.1. XXI-25/1919 1919.
Naredba ministra narodnog zdravlja da mu županijski i gradski "fizikusi" prijavljuju pojavu zaraznih bolesti.
4 l, srp. mađ.
18. F:047.1441.1. XXI-27/1919 1919.
Ministarstvo narodnog zdravlja upućuje Gradskom načelstvu dopis kojim ga mobilise na opštu borbu za zdravstvenu prosvetocenost naroda načetog bolestima (pegavac, TBC, spolne bolesti, alkohol).
5 l, srp. mađ.
19. F:047.1441.1. XXI-28/1919 31.7.1919.
Formira se Društvo za čuvanje narodnog zdravlja; ono će izdavati list "Zdravlje"(ćir., lat. i sloven.)
2 l, srp. mađ.
20. F:047.1441.1. XXI-29/1919 30.10.-5.11.1919.
Gradsko veće predlaže na zahtev dr Antona Barte da se Bezeredijeva kuća uredi kao ordinacija za lečenje siromašnih od grudobolje i veneričnih bolesti.
9 l, mađ. srp.
21. F:047.1441.1. XXI-30/1919 9.1919.
Ministarstvo narodnog zdravlja želi da otvori 20 ambulanti za venerične bolesti i da osnuje bakteriološke stanice. Stoga traži od Senata da organizuje lekare sa svoga područja koji bi radili na venerologiji i bakteriologiji.
4 l, srp. mađ.
22. F:047.1441.1. XXI-31/1919 16.9.1919.
Posle epidemije slinavca stoci treba pojačana ishrana.
1 l, mađ.
23. F:047.1441.1. XXI-32/1919 25.10.1919.
Dozvoljava se Baranjskoj banci i štedionici da železnicom preveze 80 svinja iz okoline Subotice i Novog Sada, u Pečuj.
1 l, mađ.

24. F:047.1441.1. XXI-33/1919 8.11.1919.
Odseku ishrane u Novom Sadu žale se poslastičari Subotice da nemaju šećera.
2 l, srp.
25. F:047.1441.1. XXI-34/1919 28.11.1919.
Ministarstvo za poljoprivredu dozvoljava Bogoslavu Mihajloviću da iz Subotice (sa nezaraženih imanja) odveze 288 svinja.
1 l, mađ.
26. F:047.1441.1. XXI-36/1919 27.12.1919.
Ištvan Jo traži dozvolu da zbog odlaska na novo radno mesto sa sobom poveze 3 krave i 21 svinju (iz 3. veterinarskog okruga gde je harala epidemija slinavaca).
2 l, mađ.
27. F:047.1441.2. XXI-1/1920 1920.
Ministarstvo poljoprivrede i voda traži izveštaje o stočnim zarazama u Srbiji, Banatu, Bačkoj i Baranji. Veterinarski srezovi šalju podatke o bedrenici, sakagiji, bolestima svinja i ovaca.
103 l, mađ. srp.
28. F:047.1441.2. XXI-2/1920 1920-1921.
Računi Đule Dečija za lekove namenjene ljudima i stoci upućeni i odobreni od Gradskog senata. Ujedno stiže obaveštenje Ministarstva spoljnih poslova iz 1921. godine da su švajcarske vlasti zabranile uvoz svežega mesa i svinja iz Jugoslavije zbog bolesti.
39 l, mađ. srp.
29. F:047.1441.2. XXI-3/1920 8.1920.
Gradski senat donosi odluku da apotekar Ivan Hudovski mora izdavati lekove 30% jeftinije za siromašnije građane i za gradsku stoku.
1 l, srp.
30. F:047.1441.2. XXI-4/1920 1920
Gradski senat određuje da se Beli Bori isplati 18219 kruna za popravak strojeva iz gradske blagajne na račun "Udržavanje zarazne bolnice."
4 l, mađ. srp.
31. F:047.1441.2. XXI-5/1920 17.1.1920.
Izveštaj Alfonza Surajnera o senčanskoj vojnoj bolnici sa popisom predatog inventara.
5 l, mađ.

32. F:047.1441.2. XXI-6/1920 1920-1921.
Gradski senat odobrava račune apotekara Eugena Jesenskog i drugih za izdate lekove za bolničku negu i šalje Ministarstvu račun u krunama.
12 l, mađ. srp.
33. F:047.1441.2. XXI-9/1920 1920
Ministar zdravlja se obaveštava da su preduzete sve organizacione i preventivne mere u borbi protiv "španjolske bolesti".
6 l, mađ. srp.
34. F:047.1441.2. XXI-10/1920 II 1920.
Ministar prosvete se obaveštava o izbijanju epidemije "španjolske bolesti" i prestanku nastave u osnovnim i srednjim školama. Zatvaraju se i bioskopi, restorani.
10 l, mađ. srp.
35. F:047.1441.2. XXI-11/1920 17.2.-8.3.1920.
Ministarstvo zdravlja naređuje vakcinisanje školske dece po određenom planu, a "limfu za vakcinaciju" osiguraće celom Kraljevstvu Zavod za proizvodnju animalnog cepiva u Zagrebu.
4 l, mađ. srp.
36. F:047.1441.2. XXI-12/1920 12.2.-12.6.1920.
Zdravstveni odsek za Bačku Banat i Baranju u Novom Sadu određuje da apotekar Đorđe Galfi isplati Jovanu Ivkoviću, apotekarskom staratelju, dnevnice za vreme koje je radio u apoteci.
10 l, srp. mađ.
37. F:047.1441.2. XXI-13/1920 25.2.-6.3.1920.
Zdravstveni odsek za Bačku Banat i Baranju u Novom Sadu obaveštava gradskog načelnika o uslovima koja mora ispuniti praktikant u apoteci.
3 l, srp. mađ.
38. F:047.1441.2. XXI-14/1920 2-3.3.1920.
Glavni lekar Antal Barta daje izveštaj Gradskom veću o postepenom smanjenju "španjolske bolesti".
3 l, srp. mađ.
39. F:047.1441.2. XXI-15/1920 19.3.1920.
Dr Barta šalje Velikom županu spisak lekara koji žele da se nasele i rade na teritoriji Subotice.
1 l, mađ.

40. F:047.1441.2. XXI-16/1920 2.4.1920.

Dr Laza Marković, šef Zdravstvenog odseka piše gradskom načelniku o odluci Ministarstva saobraćaja da osobe zaražene besnilom putuju do Pasterovog zavoda u Zagrebu na teret države.
2 l, srp.

41. F:047.1441.2. XXI-17/1920 14.-24.4.1920.

Zdravstveni odsek nalaže gradskom načelniku da jednom sedmično šalju u taj odsek podatke o zaraznim bolestima.
2 l, srp.

42. F:047.1441.2. XXI-18/1920 3.-28.5.1920.

Imre Prokeš kao hemičar traži od Senata da mu dodeli hemijski laboratorij za njegova istraživanja.
3 l, srp.

43. F:047.1441.2. XXI-19/1920 16.4.1920-5.1.1921.

Upravitelj pisarne Rade Aleksić sakupio je od građana zbog vakcinisanje stoke 6048 kruna.
102 l, mađ. srp.

44. F:047.1441.2. XXI-20/1920 6.5.1920.

Veterinar Imre Mihalji predlaže Gradskom veću da stočni sajam zbog bolje kontrole stoke ograde ogradom ili dubokim jarkom.
1 l, mađ.

45. F:047.1441.2. XXI-23/1920 10-12.5.1920.

Dr Antal Barta piše Gradskom veću da se veća pažnja mora posvetiti odlagalištu crknutih životinja zbog opasnosti od zaraza.
2 l, mađ.

46. F:047.1441.2. XXI-24/1920 13-22.5.1920.

Ministarstvu narodnog zdravlja doznačen je kredit za izdržavanje siromaha u javnim bolnicama od 1.6.1919. godine, a oni o tome obavestavaju gradskog načelnika i traži sređivanje stanja.
2 l, srp.

47. F:047.1441.2. XXI-26/1920 17-25.5.1920.

Ministar narodnog zdravlja nalaže da se abiturijentima oba spola drže predavanja o spolnim bolestima.
1 l, srp.

48. F:047.1441.2. XXI-28/1920 14.5.-18.6.1920.
Zapisnik o predaji dela Gradske zarazne bolnice na upotrebu vojnoj bolnici.
5 l, srp.
49. F:047.1441.2. XXI-29/1920 11.6.1921.-6.7.1929.
Potreba grada Subotice za Domom narodnog zdravlja koji bi objedinjavao sve zdravstvene institucije. Predlog lokacije je Bezeredijeva kuća u Harambašićevoj br.2 gde bi bilo i besplatno narodno kupatilo, a kuća bi se ustupila Ministarstvu na 20 godina.
31 l, srp.
50. F:047.1441.2. XXI-30/1920 27.7.-5.8.1921.
Odbija se molba Đure Ivegeša radi naknade štete zbog ubijanja konja.
1 l, srp.
51. F:047.1441.2. XXI-31/1920 20.7.1920
Državni veterinar Čović izveštava Gradski senat da se na "gradskoj javnoj paši" pojavila bedrenica, te da stoku treba izolovati i vakcinisati.
1 l, srp.
52. F:047.1441.2. XXI-33/1920 19.7.-13.10.1920.
Naredba Ministarstva za socijalnu politiku o nabavci kreča.
3 l, srp.
53. F:047.1441.2. XXI-34/1920 2.8.-7.10.1920.
Dr Jovan Barać je nakon obilaska subotičkih fabrika predložio mere za poboljšanje radnih i životnih uslova.
6 l, srp.
54. F:047.1441.2. XXI-38/1920 12.10.-6.12.1920.
Naredba Ministarstva poljoprivrede i voda oko izvoza svežeg mesa u Švajcarsku.
2 l, srp.
55. F:047.1441.2. XXI-44/1920 2-23.12.1920.
Ministarstvo poljoprivrede i voda šalje šest primeraka "Službenog lista" gradskom i opštinskim veterinarima.
3 l, srp.
56. F:047.1441.2. XXI-48/1920 28.12.1920.-13.1.1921.
Ministarstvo poljoprivrede i voda traži od gradskog načelnika podatke o klanicama u gradu; usledio je i odgovor.
2 l, srp.

57. F:047.1442.1. XXI-3/1921 6.5.-19.10.1921.
Računi apotekara E. Jesenskog i J. Dečija za lekove izdate siromašnima. 9 l, srp.
58. F:047.1442.1. XXI-7/1921 19.6.1921.
U VII veterinarskom reonu ustanovljena je svinjska kuga. 2 l, srp.
59. F:047.1442.1. XXI-9/1921 18.2.-2.3.1921.
Apotekar Josip Hofman ispostavlja račune za lekove izdate siromašnima. 4 l, srp.
60. F:047.1442.1. XXI-11/1921 12.2.1921.
Naredba da se klozeti u salaškim školama oprave i očiste. 2 l, srp.
61. F:047.1442.1. XXI-14/1921 1921.
Zapisnici i izveštaji veterinara po veterinarskim reonima o raznim zaraznim bolestima (svinjska kuga, sakagija, šap, bedrenica, besnilo). 55 l, srp. mađ.
62. F:047.1442.1. XXI-15/1921 26.2.1921.
Promena rešenja o izvozu stoke i stočnih sirovina od strane Ministarskog saveta. 1 l, srp.
63. F:047.1442.1. XXI-16/1921 24.2.-4.3.1921.
Ministar poljoprivrede i voda odobrava Jovanu Crnčareviću i Vasi Rajkoviću osnivanje Serološkog zavoda u Subotici za veterinarske potrebe. 2 l, srp.
64. F:047.1442.1. XXI-24/1921 30.3.1921.-31.12.1929.
Predlog glavnog gradskog doktora oko čišćenja ulica, pijaci, javnih kanala. 4 l, srp.
65. F:047.1442.1. XXI-25/1921 17.3.-1.4.1921.
Naređenje gradonačelnika da se poprave tri aparata za dezinfekciju u Gradskoj zaraznoj bolnici. 2 l, srp.

66. F:047.1442.1. XXI-27/1921 16-19.3.1921.
Ilešova apoteka javlja da je jedan apotekarski pomoćnik otišao, a da je na to mesto primljen Milan Pavlović.
2 l, srp. mađ.
67. F:047.1442.1. XXI-29/1921 28.3.-13.7.1921.
Ministarstvo narodnog zdravlja naređuje ubijanje besnih pasa, jer se besnilo širi i stalno se povećava broj ujedenih ljudi.
5 l, srp.
68. F:047.1442.1. XXI-32/1921 26.9.-10.10.1921.
Ministarstvo narodnog zdravlja šalje gradskim lekarima tiskanice.
1 l, srp.
69. F:047.1442.1. XXI-37/1921 17-21.4.1921.
Ministarstvo poljoprivrede i voda piše gradonačelniku da obavesti glavnog gradskog veterinara da spaja i povezuje više stočnih pasosa jednog vlasnika kako bi se izbegle gužve kod prevoza.
1 l, srp.
70. F:047.1442.1. XXI-41/1921 27.4.-3.12.1921.
Odobren je izvoz stoke iz naše zemlje u Italiju uz dozvolu Ministarstva.
6 l, srp.
71. F:047.1442.1. XXI-43/1921 8.6.-24.6.1921.
Dr Mileta Đuričić se imenuje privremeno na mesto lekara u Šandoru, za Sirotinjski dom i za deo Zapadnih Ugarnica.
2 l, srp.
72. F:047.1442.1. XXI-45/1921 1-4.6.1921.
Dozvoljava se uvoz i prevoz preživara iz Belgije kroz našu zemlju.
2 l, srp.
73. F:047.1442.1. XXI-46/1921 1.6.1921.
Ministarstvo poljoprivrede i voda izveštava gradonačelnika da se ubuduće uz stočne pasose za stoku namenjenu za izvoz u Nemačku trebaju pridodati i prevodi na nem. jeziku.
3 l, srp.

74. F:047.1442.1. XXI-48/1921 14.6.-14.7.1921.
Dopis Ministarstva poljoprivrede i voda o potrebi čišćenja štala javnih mesta (gostiona, svratišta itd.)
5 l, srp.
75. F:047.1442.1. XXI-50/1921 21.-24.6.1921.
Ministarstvo stavlja van snage naredbu o zabrani klanja i izvoza mlade stoke.
1l, srp.
76. F:047.1442.1. XXI-52/1921 27.6.1921.
Ministarstvo šalje pečat za kancelariju državnog gradskog veterinara.
1 l, srp.
77. F:047.1442.1. XXI-55/1921 24.8.-17.9.1921.
Izveštaj gradskog veterinara o pojavi šuge kod gradskih bikova.
4 l, srp.
78. F:047.1442.1. XXI-56/1921 13.9.1921.
Izveštaj II i III veterinarskog reona (sreza) o bedrenici.
2 l, srp.
79. F:047.1442.1. XXI-58/1921 29.9.-9.11.1921.
Senat odlučuje da proda gradskog konja "Ala" zbog slabosti i bolesti.
3 l, srp.
80. F:047.1442.1. XXI-60/1921 22.10.-7.11.1921.
Na upit Ministarstva Gradsko načelstvo odgovara da grad iz predusretljivosti osigurava lokal za državnog veterinara.
2 l, srp.
81. F:047.1442.1. XXI-61/1921 22-28.10.1921.
Ministarstvo dostavlja Gradskom načelstvu dopis o potrebi ujednačavanja putnih računa državnih veterinara.
2 l, srp.
82. F:047.1442.1. XXI-62/1921 15.7.1922.
Zavod "Patria" traži dozvolu klanja svinja i Senat im to dozvoljava uz novčanu naknadu.
1 l, srp.

83. F:047.1442.2. XXI-1/1922 31.12.1921.-24.1.1923.
Izveštaji po veterinarskim reonima (srezovima) o bolestima stoke.
42 l, srp.
84. F:047.1442.2. XXI-3/1922 6.3.1922.-29.7.1922.
Računi apotekara Lovre Blaževića i Đorđa Galfija za izdate lekove Gradskoj zaraznoj bolnici i za siromahe.
79 l, srp.
85. F:047.1442.2. XXI-5/1922 18.1.1922.
Ograničenje uvoza i prevoza stoke iz Rumunije.
1 l, srp.
86. F:047.1442.2. XXI-6/1922 4.5.1922.
Račun apotekara Josipa Hofmana za izdate lekove.
1 l, srp.
87. F:047.1442.2. XXI-9/1922 12.2.-30.8.1923.
Ministarstvo narodnog zdravlja izveštava načelnika Subotice da je rok od godine dana za smeštanje bakteriološkog zavoda i hemijske stanice premalen i da mora produžiti na 10 godina.
1 l, srp.
88. F:047.1442.2. XXI-11/1922 4.4.1922.-23.12.1922.
30.3.-21.5.1922.
Računi Ivana Hudovskog za isporučene lekove za siromašnije nameštenike. Odlukom Graadskog senata otvara se hemijski laboratorij.
11 l, srp.
89. F:047.1442.2. XXI-12/1922 28.4.-31.5.1922.
Predlog kapetanije da se javni klozeti u gradu ostave otvoreni do ponoći.
2 l, srp.
90. F:047.1442.2. XXI-13/1922 26.4.-28.7.1922.
Ministarstvo poljoprivrede i voda obaveštava Gradskog načelstvo da je italijansko poslanstvo odobrilo izvoz naše stoke železnicom u Italiju.
4 l, srp.
91. F:047.1442.2. XXI-14/1922 28.4.-4.5.1922.
Ministarstvo poljoprivrede i voda traži od Gradskog načelstva spisak svih veterinara sa ovog područja.
1 l, srp.

92. F:047.1442.2. XXI-15/1922 15.-17.5.1922.
Biblioteka Fizikatskog ureda traži od gradonačelnika mogućnost nastavka preplate na časopis "Therapie der gegensvart" (Savremena terapija).
3 l, srp.
93. F:047.1442.2. XXI-16/1922 16.6.1922.
Apotekar Ivković prilaže račune za izdate lekove.
2 l, srp.
94. F:047.1442.2. XXI-17/1922 25.6.1922.
Račun apotekara B. Paušića za izdate lekove.
1 l, srp.
95. F:047.1442.2. XXI-19/1922 25.6.-28.8.1922.
Komanda Potiske divizijske oblasti traži da se lešine uginulih konja zakopavaju na mestu "Mljaka" i traži od Senata da im stave na raspolaganje kola za prevoz istih.
3 l, srp.
96. F:047.1442.2. XXI-20/1922 2.6.-6.7.1922.
Pravilnik o higijenskim i tehničkim zaštitnim merama u preduzećima.
93 l, srp.
97. F:047.1442.2. XXI-23/1922 20-22.7.1922.
Odluka Velikog kapetana da je uništavanje pacova obavezno za sve građane zbog toga što su se opasno namnožili.
1 l, srp.
98. F:047.1442.2. XXI-24/1922 24.8.1922.-22.2.1923.
Stočni pasoši i vize za izvoz naše stoke u Tursku.
2 l, srp.
99. F:047.1442.2. XXI-25/1922 9.6.1922.
Referent saniteta Komande Potiske divizijske oblasti javlja o pojavi prostrela (anthraxa), a državni veterinar Grgo Čović izveštava da je dobio primerak knjige "Glasnik".
4 l, srp.
100. F:047.1442.2. XXI-26/1922 11.9.-20.9.1922.
Ministarstvo poljoprivrede i voda traži veterinarsku statistiku za 1921. god., a veterinar Čović izveštava da je to dostavljeno prema priloženim obrascima.
2 l, srp.

101. F:047.1442.2. XXI-27/1922 11-22.9.1922.
Oduzimanje stočnih pasoša od vojnih liferanata pri klanju stoke.
2 l, srp.
102. F:047.1442.2. XXI-28/1922 20.9.-5.10.1922.
Dr Karlu Hermanu iz Subotice odobrava se da iznese radi opravke u Beč deo Rendgen aparata.
1 l, srp.
103. F:047.1442.2. XXI-29/1922 25.4.1923.
Molba dr Josifa Čovića upućena Senatu grada da se dozvoli redovan pregled bludnica i odluka Senata o tome.
1 l, srp.
104. F:047.1442.2. XXI-34/1922 14.12.1922.
Ministarstvo poljoprivrede i voda traži od subotičkih vlasti spisak svih veterinaru sa ovog područja.
2 l, srp.
105. F:047.1442.3. XXI-1/1923 4.5.-11.1923.
Računi apotekara Mavra Štadlera za izdate lekove na teret državnog fonda.
6 l, srp.
106. F:047.1442.3. XXI-5/1923 20.2.1923.-2.1925.
Spiskovi računa izdatih lekova subotičkih apotekara (Hudovski, Galfi) na teret opšteg fonda grada Subotice.
26 l, srp.
107. F:047.1442.3. XXI-10/1923 15.3.-29.12.1923.
Zapisnici kojima se ustanovljava postojanje bolesti sakagije, šapi i ustobolje u Subotici.
7 l, srp.
108. F:047.1442.3. XXI-13/1923 4.5.-26.6.1923.
Računi apotekara Evgena Jesenskog za izdate lekove na teret drž. fonda. Ministarstvo vraća račun i recepte uz napomenu da se sve osim latinskih naziva ima pisati na državnom jeziku.
4 l, srp.
109. F:047.1442.3. XXI-14/1923 20.4.-11.7.1923.
Ministarstvo poljoprivrede i voda šalje Gradskom načelstvu primerak Zakona o računovodstvu, a oni obaveštavaju i šalju primerak veterinaru Grgi Čoviću.
3 l, srp.

110. F:047.1442.3. XXI-15/1923 25-30.4.1923.
Ministarstvo poljoprivrede i voda obaveštava Gradsko načelstvo o obrascima putnih računa i dnevnika putovanja za veterinare.
2 l, srp.
111. F:047.1442.3. XXI-20/1923 7.6.-21.7.1923.
Ministarstvo poljoprivrede i voda traži od Gradskog načelstva statističke podatke o broju obolele i uginule stoke od zaraznih bolesti u periodu od 1920-22. god.
3 l, srp.
112. F:047.1442.3. XXI-21/1923 23.7.1923.-8.3.1924.
Senat grada odobrava otvaranje mesta državne primalje za siromašan kraj grada (iza igrališta "Bačka" i u "Malom Bajmoku").
10 l, srp.
113. F:047.1442.3. XXI-22/1923 30.7.-25.8.1923.
Naredba Ministarstva poljoprivrede i voda za čuvanje zdravlja domaće stoke.
4 l, srp.
114. F:047.1442.3. XXI-23/1923 29.8.1923.
Ministar poljoprivrede i voda dozvoljava službenicima poljoprivredne službe odsustvo od tri dana da bi prisustvovali proslavi 25-godišnjice Privredničkog rada (Beograd, 9.9.)
1 l, srp.
115. F:047.1442.3. XXI-26/1923 2.10.-25.11.1923.
Ministarstvo poljoprivrede i voda traži od Gr. načelstva overene diplome veterinara i sve službenike u veterinarskoj službi.
4 l, srp.
116. F:047.1442.3. XXI-27/1923 15-19.11.1923.
Ministarstvo narodnog zdravlja propisuje Pravilnik o nagradama za lekare.
1 l, srp.
117. F:047.1442.3. XXI-28/1923 26.11.1923.-20.2.1924.
Prošireni Senat glavnog gradskog lekara prevodi iz VIII u VII platni razred.
6 l, srp.
118. F:047.1442.3. XXI-29/1923 20.11.-12.12.1923.
Popravka izolacije dezinfekcionog aparata u Gradskoj zaraznoj bolnici.
3 l, srp.

119. F:047.1442.3. XXI-30/1923 2.11.-5.12.1923.
Gradski veterinar Aladar Mukić žali se što su umesto njega postavili veterinara Belu Sabadoša za pregled stoke u firmi Hartman i Conen.
5 l, srp.
120. F:047.1442.3. XXI-32/1923 24.12.1923.-8.7.1924.
Ministarstvo poljoprivrede i voda traži da mu se pošalju statistički podaci o pojavi prostrela kod stoke od vremena ujedinjenja.
4 l, srp.
121. F:047.1442.4. XXI-1/1924 24.1.-19.12.1924.
Zapisnici o ustanovljavanju raznih bolesti kod stoke po veterinarskim srezovima.
19 l, srp.
122. F:047.1442.4. XXI-9/1924 10-22.1.1924.
Veterinar Čović šalje izveštaj za Ministarstvo da u 1924. godini nije bilo šapi i ustobolje.
3 l, srp.
123. F:047.1442.4. XXI-10/1924 2.11.1923.-21.6.1924.
Senat grada određuje novu veterinarsku podelu grada na srezove, ali Ministarstvo to ne prihvata.
13 l, srp., 2 karte
124. F:047.1442.4. XXI-11/1924 I-II 1924.
Senat grada dostavlja Velikom županu dopis sa objašnjenjima kada se mogu formirati nova groblja.
2 l, srp.
125. F:047.1442.4. XXI-12/1924 17.3.-2.6.1924.
Subotica se sprema da dočeka predstavnike Društva naroda i Rokfelerove fondacije koji su spremni da pomognu sanitetske (zdravstvene) ustanove.
3 l, srp.
126. F:047.1442.4. XXI-15/1924 16-17.4.1924.
Ministarstvo poljoprivrede i voda traži izveštaj o golubačkoj mušici.
2 l, srp.
127. F:047.1442.4. XXI-18/1924 2.5.-27.6.1924.
Jugoslovensko veterinarsko udruženje odlučilo je da se njihov zbor održi od 7-9.6.1924. u Subotici.
9 l, srp.

128. F:047.1442.4. XXI-19/1924 15.5.-12.6.1924.
Državni veterinar Grgo Čović odgovara Ministarstvu da su konji poslani u Beč bili zdravi i pregledani.
1 l, srp.
129. F:047.1442.4. XXI-21/1924 30.7.1924.
Državni veterinar Grga Čović detaljno objašnjava Ministarstvu poreklo poslatih konja za Beč (zbog pojave bolesti).
1 l, srp.
130. F:047.1442.4. XXI-24/1924 12.6.1924.
Državni veterinar Grgo Čović izveštava Ministarstvo da je u transportu konja za izvoz konj zaražen sakagijom bio iz Velikog Bečkereka.
1 l, srp.
131. F:047.1442.4. XXI-25/1924 29-30.7.1924.
Ministarstvu odgovara drž. veterinar G. Čović da u Subotici nema svinjske kuge.
1 l, srp.
132. F:047.1442.4. XXI-26/1924 30.6.-8.7.1924.
Državni veterinar Čović izveštava Ministarstvo da konj zaražen sakagijom, a izvezen u Beč, potiče iz Džombolje.
1 l, srp.
133. F:047.1442.4. XXI-27/1924 30.6.-8.7.1924.
Državni veterinar Čović izveštava Ministarstvo da konj zaražen sakagijom, a izvezen u Beč, potiče iz Apatina.
1 l, srp.
134. F:047.1442.4. XXI-28/1924 17.5.1924.-26.2.1925.
Računi apotekara Ivana Hudovskog za izdate lekove.
17 l, srp.
135. F:047.1442.4. XXI-29/1924 20.8.-4.9.1924.
Senat dozvoljava vojnicima I bataljona 34. pešadijskog puka kupanje u Gradskoj zaraznoj bolnici (leti nedeljno, a zimi mesečno).
1 l, srp.

136. F:047.1442.4. XXI-32/1924

31.7.-29.10.1924.

Državni veterinar G. Čović izveštava Ministarstvo o konjima izvezenim u Beč, a za koje je stigao dopis da boluju od sakagije,

3 l, srp.

137. F:047.1442.4. XXI-33/1924

10.9.-6.12.1924.

Dr Antonije Vuković izdao je knjigu "Psi i bolesti koje oni prenose na stoku i ljude" i Senat je nabavlja u 2 primeraka (za muzej i biblioteku).

4 l, srp.

138. F:047.1442.4. XXI-39/1924

31.10.-24.11.1924.

Senat zadužuje rukovodioca Gradskog slagališta Peru Stipića da dnevno dezinfikuje vagu i obore ugašenim krečom radi izbegavanja zaraze kod stoke.

2 l, srp.

139. F:047.1442.5. XXI-2/1925

3-18.1.1925.

Ministarstvo narodnog zdravlja naređuje pregled radnji, a Senat to zaduženje daje gradskoj policiji.

1 l, srp.

140. F:047.1442.5. XXI-6/1925

12.1.-11.11.1925.

Računi apotekara Bartula Nađa za izdate lekove iz državnog fonda.

10 l, srp.

141. F:047.1442.5. XXI-12/1925

13.3.-6.8.1925.

Izveštaji o raznim stočnim bolestima u Subotici po veterinarskim srezovima. Ministarstvo narodnog zdravlja odobrava dr Ernestu Balogu privatnu lekarsku praksu u Subotici.

11 l, srp.

142. F:047.1442.5. XXI-13/1925

15.4.-22.5.1925.

Grobar Ivan Mandić odlukom Senata mora biti kažnjen za prekopavanje i preprodaju grobnica.

3 l, srp.

143. F:047.1442.5. XXI-15/1925

14.3.-14.4.1925.

Ministarstvo narodnog zdravlja izveštava poglavarstvo grada da se umobolni organizovanije primaju u bolnice.

1 l, srp.

144. F:047.1442.5. XXI-16/1925 28.4.-11.5.1925.
Ministarstvo traži izveštaj o svim stočnim bolestima, a državni veterinar G. Čović podnosi izveštaj.
5 l, srp.
145. F:047.1442.5. XXI-17/1925 5.5.-20.6.1925.
Senat naređuje popravak dezinfekcionog aparata i krova nad njim kod gradske policije.
3 l, srp.
146. F:047.1442.5. XXI-19/1925 4.5.-19.6.1925.
Priprema za boravak i zahvalnice povodom boravka stranih lekara iz Higijenske sekcije Lige naroda u Subotici (uz račune troškova te posete).
7 l, srp.
147. F:047.1442.5. XXI-23/1925 2.7.-10.7.1925.
Ministarstvo narodnog zdravlja odobrava dr Franji Vidakoviću privatnu lekarsku praksu.
1 l, srp.
148. F:047.1442.5. XXI-26/1925 9.8.-12.9.1925.
Dr Arnold Galgoci traži renoviranje klanice u Žedniku, ali se zbog pomanjkanja novca to odgađa za narednu godinu.
2 l, srp.
149. F:047.1442.5. XXI-27/1925 16.9.-25.9.1925.
Gradski veterinar Suvajdžić predlaže redovnu veterinarsku kontrolu na stočnom sajmu u Tavankutu svake subote.
2 l, srp.
150. F:047.1442.6. XXI-7/1926 13.1.-10.7.1926.
Senat odobrava Gradskoj zaraznoj bolnici nabavku tehničkog materijala i popravku mašina.
3 l, srp.
151. F:047.1442.6. XXI-9/1926 25.1.1926.
Ministarstvo poljoprivrede i voda dostavlja spisak stanica na kojima se može vršiti utovar stoke.
2 l, srp.
152. F:047.1442.6. XXI-10/1926 17-25.1.1926.
Veliki župan Bačke oblasti dostavlja razne obrasce veterinarske struke, a drž. veterinar Čović potvrđuje prijem istih.
1 l, srp.

153. F:047.1442.6. XXI-11/1926 17-25.1.1926.
Ministarstvo poljoprivrede i voda traži od Velikog župana spisak privatnih veterinarara.
1 l, srp.
154. F:047.1442.6. XXI-12/1926 22.12.1925.-1.2.1926.
Ministarstvo obaveštava da je izašla korisna knjiga dr Koste Kondića "Zarazne bolesti
domaćih životinja."
1 l, srp.
155. F:047.1442.6. XXI-16/1926 24.12.1925.-22.5.1926.
Senat naručuje tek izašlu knjigu dr Vlade Stanojevića "Istorija srpskog vojnog saniteta".
5 l, srp.
156. F:047.1442.6. XXI-17/1926 30.6.-21.7.1927.
Prva jugoslovenska Kemična fabrika d.d. iz Novog Sada nudi na prodaju (za dezinfekciju)
karbolnu kiselinu.
1 l, srp.
157. F:047.1442.6. XXI-20/1926 9-30.9.1926.
Invalidsko odeljenje Ministarsrtva socijalne politike izveštava da je sezona u Vrnjačkoj banji
produžena do 30. septembra.
2 l, srp.
158. F:047.1442.6. XXI-21/1926 12.9.1926.-18.1.1927.
Odluka Senata da se svečano dočekaju poljski lekari. Računi apotekara Franje Pintera za
izdate lekove.
6 l, srp.
159. F:047.1442.7. XXI-7/1927 15.1.-30.4.1927.
Senat naređuje opravku Zarazne bolnice, a Gradski fizikat moli da se ta bolnica oslobodi od
bugarskih izbeglica zbog bliske opasnosti od epidemije gripa.
5 l, srp.
160. F:047.1442.7. XXI-10/1927 19.5.1926.-5.4.1927.
Državni vojni tužilac zbog prekršaja osuđuje redara Stevana Vidakovića na četiri meseca
zatvora, ali gradski lekari njemu dijagnosticiraju tuberkulozu.
12 l, srp.
161. F:047.1442.7. XXI-12/1927 2.4.-13.5.1927.
Nabavka tehničkog materijala za Gradsku zaraznu bolnicu.
2 l, srp.

162. F:047.1442.7. XXI-13/1927 23.5.-7.9.1927.
Senat je obavešten od Ministarstva da se od 1.6.1927. godine zabranjuje izdavanje lekova na teret državnog fonda.
5 l, srp.
163. F:047.1442.7. XXI-17/1927 3.9.-19.10.1927.
Senat odobrava popravak dezinfekcionog aparata u Gradskoj zaraznoj bolnici.
2 l, srp.
164. F:047.1442.7. XXI-19/1927 7.6.1927.-5.1.1929.
Molba uprave Gradske javne za naplatu takse gradskih lekara i molba Senatu da se očiste prostorije policijske straže u Gradskoj kući.
9 l, srp.
165. F:047.1442.7. XXI-21/1927 9.10.1927.-20.4.1928.
Izveštaj o radu zdravstvenih ustanova u gradu.
9 l, srp.
166. F:047.1442.7. XXI-22/1927 2-15.11.1927.
Ministarstvo obaveštava da je iz štampe izašla knjiga dr Dobrivoja Popovića "Narodni lekar".
2 l, srp.
167. F:047.1442.7. XXI-24/1927 30.11.-10.12.1927.
Centralni higijenski zavod proizvodi i nudi razne vakcine, ali Senat odbija ponudu i to obrazlaže činjenicom da grad ima bakteriološku i epidemiološku stanicu i da one brinu o tome.
2 l, srp.
168. F:047.1442.8. XXI-4/1928 11.4.-23.5.1928.
Senat zadužuje policiju grada da odredi mesto za bacanje izmeta za 34. pešadijski puk.
1 l, srp.
169. F:047.1442.8. XXI-12/1928 3-30.3.1928.
Gradski fizikat predlaže Senatu grada novo rejonisanje babica.
4 l, srp.
170. F:047.1442.8. XXI-13/1928 7.2.-16.6.1928.
Povodom predstavke vlasnika javnih radnji Senat odlučuje da policija strože provodi Uredbu o prostituciji.
3 l, srp.

171. F:047.1442.8. XXI-17/1928 1.8.-22.11.1928.
Higijenski zavod u Zagrebu dostavlja Senatu račun za higijenski materijal. 4 l, srp.
172. F:047.1442.8. XXI-18/1928 21.7.17.8.1928.
Senat naređuje dezinfekciju sobe policije u Gradskoj kući. 2 l, srp.
173. F:047.1442.8. XXI-20/1928 30.8.-19.9.1928.
Senat isplaćuje honorar sedmorici doktora koji su proveli vakcinisanje protiv boginja. 2 l, srp.
174. F:047.1442.8. XXI-25/1928 17.4.-18.12.1928.
Ministarstvo narodnog zdravlja obaveštava Senat da dr Đ. Pančiću priznaju mesece staža u Gradskoj javnoj bolnici. 2 l, srp.
175. F:047.1442.9. XXI-10/1929 12.3.-26.9.1929.
Računi apotekara Ivana Hudovskog i odluka Senata da mu se ti računi isplate na teret raznih fondova. 64 l, srp.
176. F:047.1442.9. XXI-11/1929 19.2.-13.12.1929.
Drogeriji "Nada" odobrava se račun za dostavljene lekove Gradskoj bolnici. 5 l, srp.
177. F:047.1442.9. XXI-12/1929 23.2.-16.4.1929.
Gradski savet iz Sente traži od Senata grada Subotice mišljenje o tome kako isplaćivati lekove za siromašne. 2 l, srp.
178. F:047.1442.9. XXI-17/1929 27.7.-13.9.1929.
Senat odobrava državnom gradskom veterinaru troškove prevoza na besnilo sumnjivih psećih glava (mozgova) u veterinarske bakteriološke zavode. 6 l, srp.
179. F:047.1442.9. XXI-18/1929. 3.8.-7.9.1929.
Senat odlučuje da se nabavi serum za opštinskog veterinara u Subotici. 2 l, srp.

180. F:047.1442.9. XXI-21/1929 10.7.-20.12.1929.
Računi apotekara Evgena Dečija Gradskom poglavarstvu.
9 l, srp.
181. F:047.1442.9. XXI-23/1929 16.10.-6.11.1929.
Senat dostavlja Tehničkoj sekciji u Somboru informaciju o železnici Josipa Piukovića.
2 l, srp.
182. F:047.1442.9. XXI-25/1929 4.1.-25.1.1930.
Uprava Dunavske banovine traži spisak svih veterinara, ali Senat je već ranije ispunio tu svoju obavezu.
4 l, srp.
183. F:047.1442.10. XXI-6/1930 8.1.1919.-4.2.1931.
Računi apotekara Aurela Štadlera i odobrenje tih računa od strane Senata.
9 l, srp. mađ.
184. F:047.1442.10. XXI-14/1930 3-8.3.1930.
Načelnik dr Laza Marković izveštava načelnika da se ubuduće recepti radi retaksacije šalju Odeljenju za socijalnu politiku i nar. zdravlje banske uprave u Novom Sadu.
1 l, srp.
185. F:047.1442.10. XXI-18/1930 31.7.1930.
Gradski fizikat dostavlja spisak sanitetskih ustanova Subotice i daje proračun izdataka za zdravstvo u 1930. godini.
5 l, srp.
186. F:047.1442.10. XXI-19/1930 6.8.1930.
Uprava Dunavske banovine šalje dopis o primeni higijenskih mera radi sprečavanja zaraznih bolesti i epidemija.
2 l, srp.
187. F:047.1442.11. XXI-10/1931 3.10.-14.11.1931.
Računi apotekara Franje Silberlajtnera i odobrenje istih od Senata.
2 l, srp.
188. F:047.1442.11. XXI-15/1931 4.2.-5.9.1931.
Državna bakteriološka stanica u Subotici izveštava Poglavarstvo o zaduženju za trošak oko cepljenja protiv besnoće.
4 l, srp.

189. F:047.1442.11. XXI-16/1931 6-9.2.1931.
Gradski fizikat traži premeštaj apoteke sa Palića na Daničićev put.
1 l, srp.
190. F:047.1442.11. XXI-18/1931 5.8.-6.11.1931.
Na predlog Uprave Dunavske banovine a prihvaćeno od Gradskog fizikata, u Školu za zdravstvene pomoćnike u Beogradu Senat grada kreditiraće dva pitomca.
4 l, srp.
191. F:047.1442.12. IX-455/1932 9.4.1932.
Fizikat grada šalje Gradskom načelstvu tromesečni izveštaj o kretanju zaraznih bolesti i populacije za razdoblje od I-III meseca 1932. godine.
2 l, srp.
192. F:047.1442.12. IX-959/1932 17.6.1932.
Glavni gradski fizik dostavlja mesečni izveštaj o kretanju zaraznih bolesti za maj 1932. godine.
1 l, srp.
193. F:047.1442.13. IX-27/1934 10.1.1934.
Glavni gradski fizik šalje Načelstvu tromesečni izveštaj o kretanju zaraznih bolesti i populacije za razdoblje od X-XII meseca 1933. godine.
1 l, srp.
194. F:047.1442.13. IX-1060/1934 16.10.1934.
Glavni gradski fizik šalje Gradskom poglavarstvu izveštaj o kretanju zaraznih bolesti i populacije za treće tromesečje 1934. god.
1 l, srp.
195. F:047.1442.14. IX-856/1935 12.7.1935.
Glavni gradski fizik šalje Gradskom poglavarstvu izveštaj o kretanju zaraznih bolesti i populacije za drugo tromesečje 1935. god.
1 l, srp.
196. F:047.1442.14. IX-1282/1935 30.6.-19.10.1935.
Tromesečni izveštaj za III tromesečje 1935. god. o kretanju zaraznih bolesti i populacije.
11 l, srp.

IMENSKI REGISTAR

Aleksić Rade 43

Balog Ernest 141

Barać Jovan 53

Barta dr Anton (Antal) 20, 38, 45, 49, 13, 14

Blažević Lovro 84

Bora Bela 30

Čović Grgo 51, 99, 109, 122, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 136, 144, 152

Čović dr Josif 103

Deči Đula 2, 28, 57

Deči Evgen 180

Đuričić dr Mileta 71

Galfi Đorđe (Đerđ) 9, 36, 84, 106

Galgoci dr Arnold 148

Grnčarević Jovan 63

Herman dr Karlo 102

Hofman Josip 59, 86

Hudovski Ivan 29, 88, 106, 134, 175

Ivegeš Đuro 50

Ivković Jovan 36, 93

Jesenski Eugen (Jeno) 16, 32, 57, 108,

Jo Ištvan 26

Kesthelji Koloman 8

Kiš dr Zoltan 6

Kondić dr Kosta 154

Mandić Ivan 142

Marković dr Laza 140, 184

Mihajlović Bogoslav 25

Mihalji Imre 11, 44

Mukić Aladar 119

Nađ Bartul 140

Pančić dr Đ. 174

Paušić B. 94

Pavlović Milan 66

Pinter Franjo 158

Piuković Josip 181

Popović dr Dobrivoje 166

Prokeš Imre 42

Rajković Vasa 63

Reisz Elek 14

Sabadoš Bela 119

Silberlajtner Franjo 187

Stanojević dr Vlado 155

Stipić Pero 138

Surajner Alfonz 31

Suvajdžić 149

Štadler Aurel 183

Štadler Mavro 10, 105

Vidaković dr Franjo 147

Vidaković Stevan 160

Vuković dr Antonije 137

PREDMETNI REGISTAR

alkohol 16

alkoholizam 18

ambulante 21

aparati za dezinfekciju 65, 118

apoteka 66, 189

apotekari 2, 4, 8, 9, 10, 16, 29, 32, 36, 57, 59, 84, 86, 88, 93, 94, 105, 106, 108, 134, 140, 158, 175, 180, 183, 187

apotekarski pomoćnik 37, 66

apotekarski staratelj 36

babice (vidi: primalje!)

bakteriološka stanica (zavod) 21, 87, 167, 178

bedrenica 27, 51, 61, 78

besnilo 40, 61, 67, 178, 188

Bezeredijeva kuća 20, 49

biblioteka Fizikatskog ureda 92

bludnice 103, 170

boginje 15, 173

bolnica 143

- bolnica rezervista 6

- javna bolnica 46, 164, 174

- gradska bolnica 5, 176

- zarazna bolnica 2, 30, 48, 65, 84, 118, 135, 150, 159, 161, 163

Centralni higijenski zavod 167
cepljenje 173, 188

časopisi:

- "Zdravlje" 19
- "Savremena terapija" 92
- "Službeni list" 55

čuvanje zdravlja domaće stoke 113

deratizacija 97

dezinfekcija 156, 172

dezinfekcija vage (u gradskom "slagalištu")
138

dezinfekcioni aparat 145, 163

deca 14

Dom narodnog zdravlja 49

Državna bakteriološka stanica 188

državni fond 162

državni veterinar 80, 81, 99, 128, 129, 130,
131, 132, 133, 136, 144, 152, 178

(vidi:veterinari!)

Društvo za čuvanje narodnog zdravlja 19

epidemije 9, 22, 26, 34, 159, 186

epidemiološka stanica 167

Fizikat grada 191, 192, 193, 194, 195, 196

glavni gradski lekar (fizik) 38, 64, 117, 191,
192, 193, 194, 195, 196

Gradska bolnica 5, 176 (vidi: bolnica!)

gradski lekari 68, 71, 164, 173, 174

grobar 142

groblja 124

grip 159

golubačka mušica 126

hemijski laboratorij 42, 87, 88

Higijenska sekcija Lige naroda 146

higijenski mateijal 171

higijenski uslovi (u školama) 60

Higijenski zavod u Zagrebu 171

invalidsko odeljenje 157

Institut Dr Keleti i Kulpin iz Bekeščabe 12

ishrana 24

izdaci za zdravstvo 185

izvoz mesa (stoke) 28, 54, 62, 70, 73, 75,
90, 98, 130, 132, 136

javne bolnice 46, 164, 174 (vidi: bolnica!)

javni klozeti 89

Jugoslovensko veterinarsko udruženje 127

Karbonalna (karbolna) kiselina 156

Klanice 56,148

Klanjestoke 101

Klanjesvinja 82

knjige:

- Dobrivoje Popović: Narodnik
166

- dr Kosta Kondić: Zarazne bolesti
domaćih životinja 154

- dr Vlada Stanojević: Istorija srpskog
vojnog saniteta 155

- Glasnik 99

- Vuković Antonije: Psi i bolesti koje
oni prenose na stoku i ljude 137

kreč 52, 138

lekari 6, 14, 20, 38, 39, 45, 49, 102, 103,
116, 137, 140, 141, 148, 154, 155, 158, 166,
174, 184 (vidi: glavni gradski lekar!)

lešine uginulih konja 95

Ministarstvo socijalne politike i narodnog
zdravlja 8

Mljaka 95

narodno kupatilo 49

obraci veterinarske struke 152

Odeljenje za socijalnu politiku i narodno
zdravlje banske uprave u Novom Sadu 184

odlagalište crknutih životinja 45

odlaganje izmeta 168

opštinski veterinar 179 (vidi: veterinari!)

ordinacija 20

Pasterov zavod 40

pegavi tifus 5, 7, 18

poboljšanje radnih i životnih uslova u fabrici
53

poljski lekari 158

populacija 191, 192, 193, 194

Pravilnik o higijenskim i tehničkim

zaštitnim merama u preduzećima 96

Pravilnik o nagradama za lekare 116

predavanja (zdravstveno prosvetivanje) 47

predstavnici Društva naroda i Rokfelerove
fondacije 125

pregled stoke 119
prevencija 6, 7, 34, 44, 45, 64, 74, 139, 149, 164, 186
primalje 112, 169
privatni veterinari 153, 195, 196 (vidi: veterinari!)

proslava 25 godina Privredničkog rada 114
prostrel (anthrax) 99, 120
privatna lekarska praksa 141, 147
Prva jugoslovenska keramična fabrika d.d. 156

računi za lekove 2, 28, 29, 32, 57, 59, 84, 86, 88, 93, 94, 105, 106, 108, 134, 139, 158, 175, 177, 180, 183, 187
recepti 184
Rendgen aparat 102

sakagija 3, 27, 61, 107, 130, 132, 133, 136
sanitetske ustanove 185
Serološki zavod 63
serum 179
Siročadski dom 13
slinavac 22, 26
"Službeni list" 55
spisak lekara 39
statistika 100, 111, 120
stočne bolesti 12, 141, 144,
stočne zaraze 27, 83
stočni pasoši 69, 73, 98, 101
stočni sajam 44, 149
svinjska kuga 11, 58, 61, 131

šap 61, 107, 122
Škola za zdravstvene pomoćnike u Beogradu 190
španska bolest (groznica) 5, 33, 34, 38
šuga 77

TBC 18, 20, 160
trgovina svinjama 23, 25

ubijanje konja 50
umobolni 143
Uredba o prostituciji 170 (vidi: bludnice!)
ustobolja 107, 122
utovar stoke 151
uvoz stoke 72, 85

vakcina 15, 167
vakcinisanje:

- dece 35
- stoke 43, 51

venerične bolesti 1, 18, 20, 21, 47
veterinari 44, 51, 61, 69, 76, 77, 91, 100, 104, 109, 110, 115, 119, 122, 149, 153, 179, 182, 195, 196
veterinarski okruzi (srezovi, reoni) 26, 27, 58, 61, 78, 83, 121, 123, 141
Vojna bolnica 31
vojska 1, 5, 6, 7, 31, 48, 95, 99, 1235, 160, 168

zapisnici o ustanovljavanju raznih bolesti kod stoke 121
zaraza kod stoke 138
"zarazna" bolnica 2, 30, 48, 65, 84, 118, 135, 150, 159, 161, 163 (vidi: bolnica!)
zarazne bolesti 17, 41, 111, 186, 191, 192, 193, 194, 195, 196
Zavod za proizvodnju animalnog cepiva 35
zdravstvena prosvećenost 18
zdravstvene ustanove 125, 165
Zdravstveni odsek 41